

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea :
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Duminica.
Prețulu abonamentului :
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XII.

Se prenumera :
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile :
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retransmitu.

Nr. 32.

Duminica, 23 Aprile 5 Maiu

1878.

Ocuparea Bosniei iminenta.

Brasov, 4 Maiu 1878.

Erasi se anuntia din tóte partile, ca ocuparea Bosniei si a Herzegovinei de catra trupele austriace este iminenta. De astadata inse foile oficióse nu mai afla de lipsa a desminti scirile privitorie la acést'a, ci tacu o tacere fórté semnificativa.

Monarchi'a nóstra, déca nu insiéla tóte semnele, se afla dér' in ajunulu unei actiuni mari esterióre, a careia urmari bune séu rele astadi nici nu se potu prevedé. Sub conditiunile de faća Austro-Ungari'a va intrá in actiune, inainte de a-si fi potutu regulá in modu multiamitoriu tóte afacerile interne, inainte de a fi ajunsu la o consolidare a constitutiunei sale, a referintieloru intre guvernul si popóre. Trebuie se fia dér' fórté grava caus'a care indémna pe guvernulu centralu alu Majestatii Sale, cu tóte ca impacarea multeloru diferentie din intru inca nu s'a realizatu, a intreprinde unu pasu atatu de decideriu pentru desvoltarea viitória a acestui mare imperiu.

„Monarchi'a nu póte renuntiá la rolulu unei poteri mari“ a disu ministrulu de esterne la diferitele ocațiuni, combatendu opozitiunea, care se ridicase in contra planulu de ocupatiune. Asia este, dér' prin aceea a aretatu numai directiunea ce trebuie se-o ié politic'a monarchiei, dér' nu a resoltu cestiunea, ca óre bine este tocmai acuma a intreprinde o actiune in afara, care póte avé urmari atatu de grave.

Déca ar' fi dupa vointi'a partiteloru dualistice, ministrulu de esterne nu s'ar' poté gandi seriosu la intrarea in Bosni'a si Herzegovin'a. Nu numai odata au declarat foile centraliste din Vien'a si Budapest'a, ca nemtii si maghiarii nu dorescu anectarea aceloror provincii slave, pentru-ca prin aceea s'ar' inmulti numai elementele, pe cari ei le considera de inimice statulu. Va se dica déca cu tóta antipathi'a dualistiloru si cu tóte ca situatiunea interna a monarchiei inca nu e nicidecumu clarificata, guvernulu totusiu afla de lipsa a procede la ocupatiunea aceloror provincii turcesci, caus'a nu póte se jaca numai in dorinti'a de a inaltia prestigiulu de potere mare a imperatiei.

Sunt semne multe pentru aceea, ca acei factori, cari voiescu se puna in lucrare planulu de ocupatiune, au in vedere in prim'a linea tocmai situatiunea incurcata interióra a monarchiei si credu, ca printr'o diversiune in afara s'ar' poté delaturá mai lesne si pedecile din intru. La tóta intemplantarea cei ce voiescu anectarea provinciilor otomane nu se temu de inmultirea elementulu slavu in monarchia, ci astépta dela acést'a inca unu bine pentru statu.

Nu potemu judecá incatu se indrépta planulu si in contra dualismulu si déca temerea centralistiloru nemti, ca ocuparea Bosniei ar' aduce cu sine caderea dualismulu e séu nu intemeiata, dér' nu este greu a prevedé ca in totu casulu intrarea trupeloru austriace va fi semnalulu unoru mari modificari in vieati'a interna de statu a monarchiei.

Nu de multu vorbindu despre cestiunea sud-slavica amu fostu aretatu, ca unii reprezentanti de frunte maghiari se ocupa seriosu de ea si se silescu a aflá unu modus vivendi a maghiarismulu cu acést'a noua combinatiune, care se impune astadi cu necesitate monarchiei.

Maghiarii — celu puçinu acei'a, cari nu sunt contrari politiceii lui Andrásy — au inceputu se se dedé cu ide'a, ca slavii de sudu se se impreune sub corón'a santulu Stefanu. Ei adeca isi dicu asia: In tierile sud-slavice nu avemu interese directe, ca-ci acolo nu traiescu maghiari, se cautamú dér' numai ale tiené in dependintia; natiunalitatile din Ungari'a si Transilvani'a trebuie se fia inse cu ori-ce pretiu maghiarisate.

Acést'a ar' fi numai o continuatiune a politiceii inaugurate la 1867, candu Croatiei i s'a lasatu óre-care autonomia, ér' Transilvaniei nu i s'a datu nici unu pardonu. Maghiarii de calibrulu contelui Andrásy credu, ca o asemenea politica va fi posibilá si dupa ocuparea Bosniei si-si propunu a-o urmari si de aci incolo. Omulu 'si propunu, inse Duminiedeu dispune!

Expositiunea universalá din Parisu.

Telegrame sosite dela Parisu spunu, ca expositiunea s'a deschisu in 1 Maiu cu mare solemnitate. Cuventulu de deschidere l'a tienutu ministrulu de comerciu. Mac Mahon, incungiuratu de principii straini, intre cari se aflá si arhiducele Leopoldu din Austri'a, a percursu apoi salele palatulu de expositiune, care oferea unu aspectu splendidu.

Bella gerant alii — altii potu se pórté resbele, Françi'a se ocupa astadi numai de rezultatele cele mari ale spiritulu, ale lucrulu si diligintiei omenesci, de fructele civilizatiunei pe terenulu pacificu si grandiosu alu artei, industriei si comerçului. Candu alte state sunt in ajunu de a incepe ér' opulu destructivu cu tunurile Krupp s. a. de diferitu calibru — Françi'a zidesce marele palatu alu pacii si inauguréza cea mai splendida expositiune din tóte cate a vediutu pana acuma secululu nostru. Stindartulu, ce falfaie astadi pe cupol'a palatulu expositiunei din campulu lui Marte, este unu protestu alu civilizatiunei contra barbariei, care calca in picióre tóte semanaturile diligintiei omenesci, unu protesta alu libertatii in contra despotismulu cotropitoriu de tieri si popóre, este protestulu solemnulu alu lucrulu si alu diligintiei in contra risipei si a distrugerei.

Intr'unu momentu, candu incurcaturile politice si diplomatice au creatu o stare de nesigurantia in Europ'a din cele mai critice, candu tóte popórele simtu in mare gradu ce reu este pentru ecuilibrulu european, ca Françi'a trebuie se se tiena rezervata, ca nu mai exercita o influentia decisiva asupra politiceii stateloru europene — natiunea franceza invita pe tóte natiunile lumei la marea festivitate a expositiunei. Si natiunile lumei mai tóte primescu acést'a invitare a guvernulu republicanu, reprezentantii guverneloru, ai artei, industriei si comerçului din tóta lumea alérge, cu tóta greutatea timpuriloru, la Parisu si pentru prim'a óra se grupéza in giurulu presiedintelui republicei franceze numerosi óspeti princiaru din diferitele case domnitórie ale Europei. Parisulu straluce in vestminte serbatoresci, Françi'a serbéza in momentulu, candu parea uitata, unu triumfu nu alu diplomatiei, nici alu armeloru, ci unu triumfu economicu. Déca nu a mai potutu se straluce la més'a diplomatica séu pe campulu de resbelu natiunea franceza aréta, ca ea este totu acea natiune mare pe terenulu economicu.

La inchiaierea pacii germano-franceze in 1871 credea Bismarck cu prussianii sei, ca impundu Françiei plat'a unei despagubiri de resbelu de cinci miliarde o voru paralisa-o economicese pe dieci de ani. Iute au trebuitu inse se se convinga, ca s'au insielatu, ca poterea financiaria a Françiei este de o suta de ori mai mare, decatu o pretiueu ei. Nu numai, ca acést'a a potutu solvi inainte de terminu cele cinci miliarde, dér' a mai suportatu inca perderea altoru cinci miliarde, ce i-a causat'o crancenulu resbelu dela 1870—71. Si astadi, in restempulu atatu de scurtu de siette ani, Françi'a se redica din nou in tóta grandórea ei. Nu se póte trece cu vederea, ca anii acesti'a au fostu catu se póte de rei pentru comerçulu de pe totu continentulu european, ba chiaru si pentru acel'a alu Angliei. Acést'a inse nu impedece, cá Françi'a se se gandéca la spesarea altoru cinci mii de milióne pentru construirea de noue canaluri, noue cali ferate, cari se puna in comunicatiune tóte

orasielre si satele mai insemnate din tíera, apoi pentru largirea porturiloru s. a.

Deschiderea expositiunei universale din Paris insémna dér' mai antaiu unu triumfu economicu alu Françiei, care sub impregiurarile critice de faća apare inca si mai mare decatu este in realitate, mai departe inse nu i se póte denegá chiaru o importantia politica din cele mai mari, ca-ci, déca este adevératu ce se dice, ca cea mai buna politica a unui statu e a avé cele mai bune finantie, atunci Françi'a face astadi cea mai buna politica.

Candu s'a fostu coptu planulu unei expositiuni universale in Parisu, relatiunile dintre Germani'a si Françi'a erau fórté rele. Erá chiaru temere, ca Bismarck va provocá unu nou resbelu intre aceste doué state. Press'a germana invinovatia in continuu pe francesi, ca se prepara pentru resbunare, „revanche“. Francesii atunci prin decisiunea de a realisá o expositiune au voitu se dovedéca, ca nu se gandescu la resbelu si ca dorescu pacea inainte de tóte. Foile bismarckiane inse invinovatiau din nou pe francesi, ca prin expositiune voiescu se acopere numai pregatirile estraordinarie militare ce le facu. Incatu au fostu fundate acusatuniile germane ne-a doveditu atitudinea eminentu pacifica a poporulu francesu, care dela 1870 incóce a fostu neschimbata. Adevératu este inse, ca francesii faceau socotéla, ca in anulu, candu se va deschide expositiunea, voru fi gat'a si cu reorganizatiunea interna militara.

Republic'a franceza, care prinde totu mai multu radacina, pre candu partitele monarchice, bonapartistii chiaru, au intratu in stadiulu discompunerei, nu pórtá o politica agresiva, cu tóte aceste ne potemu asteptá cu totu dreptulu pe viitoriu la o politica mai energica a Françiei. Succesulu ospositiunei va incuragiá multu pe francesi si va contribuí la consolidarea regimelu republicanu. Acést'a nu póte se remana fara efectu nici asupra atitudinei politice viitorie a Françiei si este fundata speranti'a, ca dupa isband'a economica din anulu acest'a natiunea franceza in curundu isi va poté recastigá si prestigiulu politicu, care 'lu perduse mai de totu dupa desastrulu din anii 1870—71.

Revista diuaristica.

Oficiosulu „Fremdenblatt“ din Vien'a scrie relativu la reintórcerea refugiatiloru bosniaci: „La cererea guvernulu austro-ungaru de ai dá garantii pentru siguri'atea refugiatiloru bosniaci reintorsi in patria Pórt'a a respunsu conciliantulu, inse nu a luatú asupra-si nici o indatorire. Pórt'a se silesce a tragana lucrulu prin precteste si crede, ca guvernulu austro-ungaru va cere dela delegatiuni noue mediulóce pentru intretinerea refugiatiloru, Pórt'a inse se insiéla fórté, déca crede, ca patienti'a nóstra va durá inca si mai incolo. Afacerea cu refugiatii trebuie se se decida catu mai curundu; la 1 Maiu se finesce creditulu incuviintiatu pentru refugiatii si guvernulu s'a deobligatu, a nisui intr'acolo, cá se nu mai fia de lipsa noue sacrificia. La o reinnoire a creditulu nu ne potemu dér' gandi, totu ce se mai póte inca castigá dela delegatiuni ar' fi o suma minimala, cá bani de drumu pentrn refugiatii. Guvernulu trebuie se céra o resolvire grabnica. Simtibilitatea otomana nu póte se fia decideria pentru interessulu nostru, care este: Liniste la fruntarielre nóstre. Déca Turci'a nu ne póte dá garantii, trebuie se ni le creamu noi insusi si se ducemu pe refugiatii indereptu in patria sub scutul poterei nostre. Cu acést'a nu s'ar' intentiuná nici o cucerire, nici unu actu inimicu contra cuiva.“

„Deutsche Zeitung“ din Vien'a scrie cu privire la ocupatiunea iminenta a Bosniei urmatoriele: „Intrarea in Bosni'a trece din regiunea fantasiei in sfer'a realitatii. Ceea ce se

considerá inca eri de unu scopu idealu, ce altii numiau o utopia póte se se adéverésca catu mai curundu. Cu stégulu negru-galbenu inainte, voru porni regimentele nóstre pe acele carari, pe cari au mersu odinóra Eugeniu de Savoia si Laudon. Strigatulu „la Berlinu“, cu care plecara francesii contra prussieniloru la 1870, se va inlocuí la noi cu strigarea: „la Seraievo!“ si nu va mai trece multu si Bosni'a va fi in manile celoru imperatesci.“

„Asia vedemu, ca voru veni lucrurile. Nu potemu crede, ca mai póte fi vreunu argumentu séu vreunu mediulocu de a tiené in locu pe guvernul. Desi decisiunea de ocupare s'a luat in septemana trecuta, dér' ea in adeveru erá de multu luata. Si Rom'a denumesce cardinali in petto, a carora denumire se publica abia dupa cativa ani. Asia si cu intrarea in Bosni'a, care trebuie ca s'a decisu inca de candu cu calatori'a imperatului in Dalmati'a. Dissolvarea totala a Turciei, necesitatea de a conduce pe bosniaci in patria, ingrijirea de o revolta musulmana, tóte aceste servescu acuma cá argumentu alu ocuparei faptice, care e planuita de multu. Noi, adauge „D. Ztg.“, suntemu contra ocupatiunei, pentru-ca acést'a ar' mari chaosulu infricosiatu, ce domnesce in monarchia. Intrarea in Bosni'a insémna finitul dualismului, sguduirea constitutiunei si primul pasu spre crearea unei triade slave.“

„N. fr. Presse“ anuntia, ca in cercurile deputatiloru senatului imperialu se vorbesce din nou, ca in curundu se va intrebuintá creditulu de 60 milliône si ca intentiunea ar' fi de a ocupá de-o parte Bosni'a, ér' de a asiediá de alta parte unu corpu de armata in Transilvania, cu scopu cá, in casu candu russii ar' impinge armata romana pe teritoriulu monarchiei nóstre, se-o desarmeze. (!)

Faime de aceste alarmante au iritat pe marii politici dela „M. Hirrap“ intru atatu, incatu ei ceru acuma cu staruinta mobilisarea armatei in Transilvania. „Trebuie neaperratu se mobilisamu — serie numit'a fóia — ca-cí déca nu, intr'o buna dimaneatia potemu se ne pomenu pe teritoriulu nostru nu numai cu armata romana gonita si risipita, dér' si cu trupele rusesce, cari o urmarescu. Acést'a ar' fi rezultatulu celu mai minunatu, dér' nu impossibilu alu politice de pace cu orice pretiu. Noi, cari nu mai credemu in succesulu negociatiuniloru diplomatice si vedemu, ca resbelulu este mai neevitabilu, ceremu cu totadinsulu, cá monarchi'a se fia asigurata contra unei surprise de felulu acést'a. Déca guvernulu va luá si alte mesuri militare cu atatu mai bine, mobilisarea la fruntarielu Transilvaiei inse o pretindemu in line'a prima.“

Guvernamentalulu „Pester Lloyd“, vorbindu despre retragerea neasteptata a baronului Sennyey de pe aren'a parlamentara prin depunerea mandatului seu, dice ca densulu a esitu din parlamentu, pentru ca a vedutu, ca si atunci, candu i-ar' fi succesu a paralisá actiunea de impacare a ministeriului Tisza si a luá insusi frenelul guvernului in mana, nu ar' fi potutu se efectueze inchiaierea unui pactu mai favorabilu intre Ungari'a si Austri'a. Accentuáze apoi difiicil'a positiune parlamentara a lui Sennyey, care mai antaiu s'a alaturatu la partitul lui Deák. Dupa fusiunea deákistiloru cu centrulu stangu Sennyey a esitu din partitul guvernamentalulu si s'a pus in fruntea conservatoriloru. Acést'a, dice „P. Ll.“ a fostu o mare gresiéla politica; partitul conservatoriu erá prea slabu la numeru si Sennyey, desi erau destule elemente conservative in tíera, n'a reusitu se si formeze unu partitu mare. Védiendu ca nu póte reesi s'a abtenu dela activitatea parlamentara pana ce acuma, cu tóte, ca starea sanetati sale s'a amelioratu, 'si-a depusu mandatulu. Care se fia caus'a adeverata a retrageri sale? Opiniunea publica, — serie „P. L.“, vede intr'ensa o demonstratiune in contra uniunei partitului conservatoriu, alu carui capu a fostu, cu celelalte fractiuni opositionale. Diariulu guvernamentalu face apoi mari elogiuri capacitatii inalte de barbatu de statu a lui br. Sennyey si constatandu ca tóte partitele fara deosebire regreta esirea s'a din parlamentu, exprime speranti'a ca nobilulu baronu, pe care nimenea nu 'lu mai tiene astadi de reactivariu si ultramontanu, nu s'a retrasu definitivu si pentru totdeauna de pe aren'a parlamentara. Va mai veni inca unu timpu, inchiaia „P. L.“, in care privirile elementelor adeveratu liberale (!) ale tierii se voru indreptá earasi asupra baronului Sennyey, candu adeca, dupa ce se va aplaná neplacut'a cestiune a impacari dualistice, voru fi a se rezolva in sensu modernu“ marile cestiuni ale

organisasiunei interne si ale administratiunei in Ungari'a. —

„Diritto“, organulu ministeriului presedinte din Rom'a respunde diariului „Opinione“, care nu este multiamitu cu deslusirile ce lea datu asupra atitudinei Italiei in afacerile Italiei, si dice: „Opiniunea“ se teme ca simpathi'a ce a dovedit'o ministeriulu pentru opulu de pacificare intreprinsu de catra Germani'a ar' fi potutu capetá o forma, care potea se prejudece libertatii nóstre de actiune. Suntemu in positiune a dá declaratiunile cele mai linistitorie in privinti'a acést'a. „Opiniunea“ s'a neodihuitu in urm'a faimelor, dupa cari, cumu spunea unu telegramu dela Paris, Itali'a s'ar' fi aliatu cu Germani'a si cu Austro-Ungari'a si dupa cari guvernulu italianu, cumu scrie „Nordd. all. Ztg.“, din propria s'a iniciativa ar' fi invitatu pe cabinetulu anglesu, cá se 'si formuleze programulu politice sale orientale. Credemu, ca ori-ce ingrijire va incetá, indata ce se va aflá, ca si un'a si alt'a din aceste relatiuni e scósa din ventu. Guvernulu italianu nu a facutu cabinetulu anglesu niciodata nici singuru, nici alaturandu-se la pasulu altoru guverne vreo impartasire in sensulu mai susu indicatu.“

Lui „N. W. Tagblatt“ i se scrie din Petersburg: „Dupa ce inainte cu 14 zile s'a fostu ordonatu formarea a 48 bataliône noue infanteria de reserva cu numerulu 97—132, demanda unu decretu imperialu, cá din non se se mai formeze inca 48 bataliône infanteria de reserva, cari voru primi numerii dela 133 pana la 180. Din aceste bataliône, cari se voru pune neamenatu pe picioru de resbelu, se voru formá divisiunile de infanteria (reserva) Nr. 12, 13 si 14, prin care se urca numerulu divisiuniloru de infanteria rusesce la 62, adeca 41 divisiuni infanteria de linia 3 divisiuni de garda, 3 de grenadiri, 1 divisiune de grenadiri din Caucasu si 14 divisiuni de infanteria de reserva. Totu acelasu decretu imperialu ordona formarea a trei brigade noue de artileria de reserva cu 144 tunuri. Aceste se organizá cu atata iutiéla, incatu s'au potutu deja numi comandantii lor, cari sunt generalii Fedoroff, Skworzoff si Samsonoff. — Spre a desminti sgomotele, ca gener. Trepoff ar' fi cadu in disgratia, acést'a a fostu numitu generalu de cavaleria, si Ignatieff, care a fostu numai generalu de brigada, a fostu inaintatu la rangulu de generalu de divisiune, voindu se i se arete prin acést'a deosebit'a multiamire pentru inchiaierea tractatului dela San-Stefano.“

„Ruski Mir“ serie urmatóriele: „In adeveru multe din asteptarile si sperantiile nóstre din anulu trecut nu s'au implinitu in ceea ce privesce simpatiele mariloru poteri. Gratia nemarginitelor pretensiuni ale Austro-Ungariei si Angliei intielegerea nóstre cu Europ'a a disparutu. Isbandile nóstre au provocatu dusmani'a Europei in contra nóstre. Tripla aliantia e scuduata. In contra nóstre se manifestéza nu numai opiniunea publica a Austro-Ungariei si Angliei, ci si a Franciei, Italiei si in parte chiaru si a Germaniei. Din tóte partile se ivescu amenintari in contra nóstre. Pretutindeni se seversiescu pregatiri de resbelu. In faci'a acestoru impregiurari remane-va in fiantia tractatulu dela San-Stefano, fia chiaru si cu unele modificari secundarie, séu trebui-vomu, cá cu pretiulu sangelui nostru se cumparamu o pace sub zidurile Constantinopolei? Viitoriulu celu mai apropiatu va resolvá acést'a intrebare, care pare a fi devenitu o bóla chronica nevindecabile. Vindecarea acumu a luat-o asupra'i principele de Bismarck. Dér' acestu mare medicu internationalu e obicinuitu a vindecá cu fieru si sange, ér' nu cu acele recete diplomatice, pe care ni le-anunciá telegrafulu in dilele din urma.“

Unu respinsu alu principelui Carolu.

M. S. Domnitorulu a primitu miercurea trecuta, precum citimu in „Ind. belg.“, o deputatiune a consiliului municipalu din Tirgoviste, care ia presintatu o adresa. M. S. Domnitorulu a respinsu la cuvintele delegatiunii prin acesti termeni:

„In acea capitala, care se póte fali, ca e cea mai vechea din Europ'a, pentru ca si-a pastratu intacta nationalitatea de sieptespediece secole, de si ea a fostu in totu deauna drumulu celu mare din Asia spre Europ'a, eu m'asi simti nedemnu de corón'a purtata de atatia renumiti resboinici, de atati'a ómeni mari de statu, déca tóte fibrele animei mele n'ar' respunde la probele de patriotismu ce emi adresati.“

„In cursulu istoriei nóstre, s'a intimplatu de mai multe ori, ca guvernanti si-au parasitu locurile dinaintea

indatoriloru, spre a se retrage provisoriu in munti. Eu cu tóte aceste speru, ca visit'a ce voi face, nu va avea acestu caracteru.“

„Ultimulu resbelu, in care positi'a nóstre geografica si titulu nostru de primu statn crestinu in Orientu, nu ne-a lasatu se alegemu intre cei doi beligeranti, — e pe sfirsitu. Resultatele acestui resbelu voru depinde necessarmente, de arbitragiulu colectivulu alu Europei, si Romani'a póte se se presinte inaintea acestui tribunalu, cu consciinti'a impacata si cu manile albe, spre a asteptá decisiile sale, pe cari le va respectá.“

„Déca din nenorocire lucrurile ar' merge altfelu si déca tíera nóstre, care nu ambla dupa nici o intindere teritoriala, ar' fi chiamata se faca noue sacrificia de sange si bani, poteti fi siguri, ca armata mea, care si-a dobanditu stim'a amiciloru si a inamiciloru, va avé in fruntea ei unu capu, care nu 'si va crutiá propri'a s'a persóna.“

„Intemple-se ori-ce! Eu nu voi calcá juramentulu, ce am depusu cu ocaziunea incoronarii mele. In manile mele integritatea Romaniei va remané intacta, precumu au fostu libertatile si drepturile nóstre internationale de 12 ani, de candu domnescu eu preste voi, si de candu armoni'a dintre mine si voi, fara a se tulburá, castiga pe fiecare di noue fortia.“

„R. L.“

Din comitatulu Bistritia-Nasendu.

Certele intre proprietarii de pamentu romani si sasi din partea nordica a Transilvaniei nu se datéza numai de eri, ele sunt fórté vechi si inceputulu lor cade intr'unu timpu, pe candu inca nimenea nu visá de unu comitatu Bistritia-Nasendu. Cu tóte, ca nu ne ofera dér' cevási nou, aceste certe sunt fórté intristatorie pentru relatiunile intre comunele romane si sasesci. Se intielege, ca nici un'a din ambele parti nu voiesce se cedeze si ar' mai merge cumu ar' mai merge, déca s'ar' margini lucrulu la processare, dér' se intempla si conflicte armate intre locuitorii sasi si romani, cari de multe ori au unu resultatu fórté sangerosu. „Bistritzer Wochenschrift“ anuntia, ca dilele trecute s'ar' fi escatu din nou certe de posesiune, intre comun'a romana Rebrisiór'a si comun'a sasésca vecina Dumitr'a (Mettersdorf). Sasiu naturalminte pretindu si de astadata, ca ei sunt in dreptu, ca romanii diu Rebrisiór'a ar' fi conturbatorii. „Bistritzer Wochenschrift“ serie relativu la casulu acést'a, ca a dou'a di de pascele protestantice, pe candu Dumitrenii (sasiu din Mettersdorf) 'si petreceau la casele lor, locuitorii din Rebrisiór'a ar' fi pornitu cu „300“ (?) plugari pe hotarulu sasiloru din Dumitr'a si ar' fi aratu acolo o bucata mare de pamentu. S'a facutu deja aretarea la judecatori'a competentá, adauge totu aceea-si fóia.

Dér' se vedemu si reversulu Medaliei. Primaramu dilele aceste copi'a unei aretari ce a facutu primariulu si notariulu din Rebrisiór'a la tribunalulu regescu din Bistritia, si care s'a tramisu in copia si ministeriului de interne si directorului fiscalu din Tergulu-Muresiului. Din acestu actu resulta, ca o céta mare de sasi din Dumitr'a a comisu nesce fapte de violintia din cele mai condamnabile in contra unoru locuitori tierani din Rebrisiór'a, pe cari 'i aflara la lucrulu de campu. Pana vomu primi o esplicare mai detaiata a motivelor acestui faptu si asteptandu resultatele investigatiunei, care trebuie facuta cu cea mai mare rigurositate, ne marginimu a publicá intregu actulu de aretare alu Rebrisioreniloru, care caracteriséza indestulu tristele relatiuni dintre locuitorii celoru doue comune mentionate. Elu suna asiá:

„Onoratu tribunalulu regiu cá foru penale! — „Marti in 23-a a lunei curente cam pe la 8—9 óre inainte de amédu au venit o multime, si anume cam la 400 individi din Dumitra mare inarmati cu puscii, securi, furce de feru si lanci si esindu din hotarulu comunei Dumitr'a au trecut preste hotarulu comunei Rebrisiór'a, aici mai antaiu au ruptu si taiatu josu gardulu dela gradin'a lui Vasile alu Seni din Rebrisiór'a, dupa aceea au mersu la locul de aratu Davidu Mihalc'a, aici se aflá Davidu Mihalc'a si Vasile Doce ambii din Rebrisiór'a si sapá pe locul celu d'antaiu, Dumitrenii s'au repeditu asupra lor, densii inse au fugitu, si inca Vasile Doce fara palaria; Dumitrenii au taiatu in bucati palari'a aceluia, au aprinsu colib'a lui Davidu Mihalc'a, care se aflá cam in midiu-loculu locului aceluia, au taiatu mai departe necari oltoani, ce se aflá saditi pe acelu loc, care altmintrea este locul propriu alu Davidu Mihalc'a.“

„De aici au trecut Dumitrenii in alta parte a ótarului si anume in partea asia numita pe „Valea marului“ unde mai antaiu au ajunsu la locul lui Iacubu Linu din Rebrisiór'a. Aici se aflá acesta, dimpreuna cu fiulu seu George Linu

și ar'a pamentulu loru propriu. Dumitrenii atata pe Iacobu catu si pe George Linulu i-au prinsu, au batutu si i-au legatu, precandu s'a intemplatu acést'a, unu altu despartimentu de Dumitreni au prinsu totu pe otarulu comunei Rebrisiór'a, nu departe de loculu lui Iacobu Linulu pe Tóderu Linulu, care mergea cu plugulu si cu doi cai la hienlu seu in acea parte a otarului, cá se si-lu are; pe acést'a mai antaiu l'au impunsu pe dinapoiu cu baionet'a intr' unu picioru, dupa aceea l'au batutu si l'au legatu, au prinsu dupa aceea si pe Grigore Craciunu din Varari'a. Dumitrenii au luatú apoi cucur'a si grap'a dela plugulu lui Tóderu Linulu, leau taiatu si sfarimatu tóte in bucati, luandui acestuia cu puterea palari'a si straiti'a de dupa gatu.

Dupa acést'a au luatú plugulu lui Iacobu Linulu cu doi junci si doi cai, precumu si plugulu lui Tóderu Linulu cu doi cai, apoi pe Iacobu Linulu, pe feciorulu seu George Linulu pe Tóderu Linulu si pe Grigore Craciunu, se intielége ca legati, i-au dusu in comun'a Dumitrea mare si de aci la Bistritia, toti batuti si sangerati. Vigiliu comunali, pe cari i-au insarcinatu primariulu din Dumitrea cu escortarea loru, aducundui in Bistritia i-au batutu si bolditu cu betiele m'a chiar' si in cetatea Bistriti'a in midiloculu utiliei. Pe drumu in loculu unde este unu ciurgau cu apa (putiu) sub pretestu, ca-i spala de sange, le-au turnatu apa pe rane, dér' totodata, simulandu-se ca-i spala, le lovea ranele cu palm'a. Pe Tóderu Linulu si pe Grigore Craciunu i-au lasatu acasa, ér' Iacobu si George Linulu se afla batuti si sdroboti in spitalu aci in Bistritia.

Dupa catu amu aflatu dela Tóderu Linulu, intre multimea de Dumitreni s'au aflatu plaiasiulu numitu in comun'a Dumitrea Miki alui Roskou, care au impunsu cu baionet'a pe Tóderu Linulu, apoi Miki Kroiner ambii din Dumitrea; pe mai multi insi i-va cunósce Iacobu Linulu.

Astfelu de fapte numai popórale selbatece potu se comita. — Nu este nici o indoieála ca Dumitrenii au comisú prin acést'a crim'a violentiei publice. — De órace Iacobu si George Linulu se afla in spitalu bolnavi, asia, catu viéti'a le este in periclu, ne rogamu, cá catu de in graba se fia ascultati luandu-se protocolu (processu verbalu) despre faptu si se se examineze prin medici, se se faca mai departe cercetare criminala in contra Dumitreniloru si pentru fapt'a acést'a barbara se se pedepsésca. Daun'a voru da-o la protocolu respectivii individi cá daunati.

Aci adaugemu, ca Iacobu Crimu, Tóderu Chircu, Ilie Buta din Rebrisiór'a, apoi Grigore Granciu si Hil'a Gevürz din Naseudu ne-au descoperitu, cumca trecundu densii marti demaneti'a pe la 5—6 óre prin comun'a Dumitrea spre Bistriti'a la tergu, au vediatu pe Dumitreni multime mare esindu inarmati din comuna, ne-au descoperitu mai departe, ca in numeru c'am de una compania era inarmati cu pusci, p este totu asia au fostu de multi, incatu au trebuitu se stè pe locu cu carutiele, ca-ci n'au potutu strabate pe drumu printre ei; in urma ne-au descoperitu si acee'a, ca chiar' atunci, candu es'a multimea din comuna, la biserica se tragea clopotele intr'o dunga, va se dica, se aclamá comun'a intréga; de aci trebue se presupunemu, ca Dumitrenii au tienutu consiliu spre a comite acést'a fapta.

Bistriti'a in 25. Aprile 1878.

Stefanu Aculu m. p. primariu,
Gavrilu Linulu m. p. notariu.

O amintire.

Este o firésca intemplare, cá cele mai multe tractate de aliantia intre deosebitele poteri se se incheia tocmai in lun'a Aprile. Caus'a e usioru de intielesu, ca-ci mai adeseori primaver'a se urzescu resbelele, si dér' atunci trebue se se caute si se se incheia si aliantiele.

In cursulu acestei septemani numita si „a patimeloru“ s'au intalnit datele, a trei aliantie destulu de insemnate pentru a fi reamintite de noi si anume: 1. Alianti'a incheiata in 13 Aprile 1711 intre Petru celu Mare, Tiarulu Russiei si Dimitrasca Cantimiru Domnulu Moldovei. 2. Alianti'a incheiata in 11 Aprile 1764 intre Catarina imperatés'a Russiei si Fridericu celu Mare, regele Prussiei si 3. Conventiunea incheiata in 14 Aprile 1877 intre Russi'a si Romani'a.

Tustrele aliantie merita atentiune, ca-ci doue din aceste s'au ocupatu cu interesele tierii nóstre, ear' alu treilea are intru atatu o insemnate

pentru noi, ca-ci ne arata, de candu datéza amicitia între cele doue puteri mari: Russi'a si Germani'a, dela a caroru hotariri depinde in mare parte politic'a de acuma a tierii nóstre.

Petru celu Mare, intrandu in resboiu cu Turcii, simtiea nevoia, de a avé libera trecere prin Moldov'a, pentru care sfarsitu a incheiatu o aliantia cu Cantimiru Domnulu Moldovei. Tractatulu incheiatu in 13 Aprile 1711 la Lusk in Poloni'a, purtá semnatur'a Tiarului Petru celu Mare si era investitu cu sigillulu imperatiei russe. Cronicarul Ioan Neculcea ne spune urmatóarele despre acestu tractatu:

Dimitrascu (Cantimir) Voda au trimesu solu pe Luc'a Visterniculu la Moscali, si candu ca'lu trimete iscóda si au scrisu si la Turci facundule scire; deci Luc'a Visterniculu au gasitu pe Imperatulu Moscului aprópe de tiara Lesiasca, la Iaroslavu la o nunta lesiasca a unui domnu mare, si asia au asediatu cu Imperatulu de au facutu legatura (aliantia.)

I. Tier'a Moldovei cu Nistrulu se'i fie hotarulu si Bugeagulu si cu tóte cetatile totu a Moldovei se fia; numai deodata prin cetatii se asedia muscalii osteni, pana s'a intemeié tier'a; ér' apoi se lipsésca óstea moschicesca.

II. Biru se nu dé tier'a nici unu banu.

III. Pre Domnu se nu'lu mazilésca Imperatulu pana la mórte; si pe urma din fii lui se fia, pe carele 'si-ar' alege tier'a.

IV. Neamulu lui se nu ésa din Domnia, numai candu s'ar' haini séu candu 'si ar' lapedá legea, atunci acel'a se lipsésca si se puna din fratii lui.

V. Pe boeri se nu'i mazilésca Domnulu din boeria pana la mórte, séu cu mare vina sa'i scóta.

VI. Vam'a Ocnii si altoru terguri se fia venitulu Domniloru, ér' alta dare se nu fia.

VII. Mazilii si monastirile se'si stapanésca ocinile, mosiile si vecinii sei; si se'si ié si desetina de stupi si de mascuri, si gostina de oi de pe mosiile sale.

VIII. Diece mii de óste se fia totu gat'a in tíera si Imperati'a se le dé léfa din visteri'a imperatésca din Stoliti'a.

IX. Din muscali se nu se amestece la boeriile Moldovei, nici se se însóre in tíera, nici mosii se nu cumpere.

X. Domnulu pe boeri se nu fia volnicu a'i perde, orice gresiéla ar' face, fora sfatulu tuturoru si fora de iscalitur'a Mitropolitulu.

XI. Contra aceste i'au datu si tita de domnia sa se scrie mai de cinste si mai susu, dupa cumu se scriu domnii acumu; éra asiá érá: „Seninatulu Domnu alu tierii Moldovei, Samoderjeti (adeca singuru stapanitoriu) si Colegator, (adeca prietinu, aliatu) tierii moschicesci“; ér' nu robu supusu, care acestu nume este puçinu órece mai de josu decatu a unui Craiu, care se chiama latinesce Serenissimus, ér' slovenesce „Predsfealiisie“, ér' lesieste Esiniosfintianii. Asia i'au datu titu Imperatulu intr'acestu chipu cá se se scrie Domnii Moldovei.

XII. Asisderea nicidecumu pace Mosculu cu Turculu se nu faca; ér' de s'ar' intemplá se fia silitu se faca pace, se remana Moldov'a ér' sub stapanirea turcésca, atunci se aiba Imperatulu moschicescu a dá lui Dimitrascu (Cantimir) Voda: 1. Doue parchi de curti in Stolitia (in Moscva) si 2. Mosii pentru mosiile din Moldov'a si 3. Chieltuéla pe di in tóta viéti'a lui si 4. Ómenii lui se nu'i lipsésca; 5. Si de nu iar' placé acolo, si s'ar' trage intr'alta tíera chrestinésca, volnicu se fia a merge; si altele multe cá aceste.

Si pe aceste puncturi au juratu tare Imperatulu Moscului si au si iscalitu mai josu, si i le-au tramisu pe Luc'a Visterniculu, si au scrisu lui Dimitrascu Voda se se gateze si se ésa intru intimpinarea ostii Moschicesci la Nistru; ér' de n'a esi la Nistru inaintea ostii si va asteptá pana s'a bate cu Turcii si ia birui, atunci ori se inchine, ori se nu se mai inchine, ca atunci multi domni se voru aflá.

Acest'a e cuprinsulu tractatului, dela a carui incheiare si pana alaltaeri 13 Aprile 1878 s'au implinitu 167 de ani. De si nu cautamu a analisá astadi acestu tractatu si a'lu privi din diferite puncte de vedere, apoi totusiu nu ne potemu opri a nu atrage atentiunea cetitoriloru asup'r'a faptului, ce reese din acestu tractatu, ca Moldov'a au sciutu pe atunci se impuna lui Petru celu Mare conditiuni destulu de aspre, pe care acest'a le-a primitu, le-a subsemnatu manu propria si le-a „juratu tare“. Articulu I alu acestui tractatu suná, dupa cumu „Viedi Dèmetre Cantemir (Histoire de l'Empire Ottoman)“, ne incredintiéza astfelu, incztu stipulá, ca Moldov'a va fi restabilita in vechile ei hotare pana la Nistru, cuprindiendu si Bugeagulu. Cetésca dér' uscutitii diplomati russi copi'a acestui tractatu afatória de siguru in archiv'a secreta a imparatiei — ca-ci nu credemu, ca acést'a copia ar' fi devenitu prad'a focului, candu Moscva a fostu strivita de pojarulu pusu in fiinti'a lui Napoleonu I — si se voru convinge, pana unde se latira vechiele nóstre hotare. Mai amintimu si articulu IX, care érá menitu a pnne chiaru de pe atunci o stavila amestecarii neamului

nostru cu celu russescu si a feri tier'a de muscali. ca-ci éta ce dice acelu articulu: IX. Din moscali se nu se amestece in boeriile Moldovei, nici se se însóre in tíera, nici mosii se nu cumpere.

Éta dér', cumu mic'a Moldov'a dictá cu unu vécu si jumetate inainte puterniciei Russiei, ba chiaru celui mai mare Tiaru, ce érá vr'odata pe lume!

Conventiunea russo-romana din 14 Aprile 1877 'si serbéza cea antai'a ei aniversala tocmai astadi Vinerea mare in septeman'a patimiloru. Pe catu de rele urmari a avutu aliantia nóstra din 1711 din caus'a invingerei turciloru, totu pe atatu de rele urmari pare a avé si aliantia nóstra cu Russi'a din 1877, din caus'a, ca ne-amu incrediutu in semnatur'a si buu'a credintia a Russiei si ca i-amu ajutatu se póta infrange dusmanulu ei.

Alianti'a russo-prussa din 11 Aprile 1763 vomu aminti'o in numerulu viitoriu. Insemnate pentru politic'a de adi a Germaniei catra Russi'a inse sunt urmatóriile cuvinte scrise de insusi regele Friedrich celu Mare: „De tous les voisins de la Prusse l'empire de Russie mérite le plus d'attention, comme le plus dangereux: il est puissant et il est voisin; ceux qui à l'avenir gouverneront la Prusse, seront également dans la nécessité de cultiver l'amitié de ces „barbares“.

(Curierulu „Balasanu“.)

Diverse.

(Deschiderea espositiunei universale din Paris.) La 1 Maiu cu tóte, ca plouá, Parisulu stralucea in ornatu serbatorescu, drapele falfaieau de pe tóte edificiele, mai cu séma erau impodobite casele de pe bulevarde. O multime enorma de straini si indigeni impleau inca de demaneatia stradele capitalei. La órele 2 d. a. s'au adunatu la deschidere in palatulu Trocadero: presedintele republicei maresialulu Mac-Mahon, ministrii, senatorii, deputatii si corpulu diplomaticu. Aci au fostu prezentate presiedintelui Mac-Mahon, comisiunile espositiunei si presiedintii sectiuniloru esterne, intre cari se aflau si principii de Wales si Aosta. — Presiedintele senatului si alu camerei, regele Franciscu de Assisi, principii de Wales si de Orani'a, principele de córona alu Danimarcei, principii Amádeu alu Italiei si Enricu alu tieriloru de josu au fostu adusu in palatulu Trocadero cu escorte de onóre. Dupa ce se adunara toti principii straini, le-a presintatu maresialulu Mac-Mahon pe ministrii si alti demnitari si ia condusu in palatulu espositiunei; acolo se asiediara regele Franciscu, principii de Orani'a si Danimarc'a la drept'a, princ. Wales alu Angliei Enricu si Amadeu la steng'a maresialului Mac-Mahon. Punctu la 2 óre anuntia 100 salve de tunu deschiderea espositiunei universale. Dupa o avorbire a ministrului de comerciu a declaratú maresialulu Mac-Mahon espositiunea de deschisa. O manifestatiune eutusiastica a urmatu acestoru cuvinte prin strigari de: Se traiésca Republic'a! Se traiésca Françi'a! Mac-Mahon cu numerós'a s'a suita a percursu apoi salele espositiunei, unde se aflá o multime imensa de ómeni. Totulu a oferitu unulu din cele mai stralucite spectacole. Sér'a intregu Parisulu a fostu splendidu iluminatu. Pe lenga capitala au illuminatu inca mai multe orasie din Françi'a spre serbarea deschiderei espositiunei universale dela 1878.

(Nenorocire cumplita prin gasu a erianu.) Lunea trecuta se lati deodata prin orasiu scirea cutrieratória, ca intr'o casa din strad'a Noua se nenoroci peste nópte o familia intréga, cu totulu cincii persóne prin gasu aerianu. Totu Brasiovulu érá consternatu de acestu casu inspaimantatoriu, care s'a si adeveritu pe deplinu. In cas'a Nr. 178 din numit'a strada locuiea adeca famili'a Ambrosi. — Daniele Ambrosi cu soçi'a s'a Dorote'a, cu fiulu loru de 8 ani Iosifu, apoi fiulu masariului Eitel, cu numele Henricu de 22 ani, si fratele seu mai teneru Eduardu de 11 ani. Tóte cincii persóne dormeau intr'o odaia si fura aflati Luni demanétia morti in asternaturile loru. In cas'a vecina Nr. 177 se invecá si o servitória, ce dormea in cuina, totu in urm'a gasului aerianu, care a strabatutu acolo. Dupa cumu a constatatu adeca comisiunea la faci'a locului, a fostu crepatu la unu locu unulu din tuburile principale, ce conduc gasulu aerianu dela gasometria prin strad'a Noua si gasulu, strecurandu-se prin pamentu, a petrunsu in locuintiele celorlu nenorociti. Acesti'a fura inmormentati Mercuri intre manifestatiunile de jale ale unui fórte numerosu publicu.

(Ce au patitu doi turisti englesi.) Unulu din reportorii nostri — scrie „Romanulu“ — ne face cunoscutu, ca dilele trecute au sositu in Bucuresci doi turisti englesi, unulu maioru in armat'a englesa si celualtu ingeneru, care venisera spre a studea campulu de bataia dela Plevn'a; ei au dobanditu mai antaiu permissiunea pentru a-si indeplini acestu scopu si in urma au pornitu dela Bucuresci spre Plevn'a; der' eri diminétia au fostu arestati la Giurgiu de catra Russi. D. ministru de esterne a protestatu in contra acestei arestari facuta de Russi pe pamentulu Romaniei si aflamu cu placere, ca in urm'a acestor'a cei doi turisti au fostu pusi in libertate.

(Vendiarile graneloru) au fostu forte multu animate de cateva dile — scrie „Curierulu de Galati“ — si tote au fostu vendute cu pretiuri forte bune. Nu se facu cumparatori, este adeveratu, pe termene mai lungi; der' in momentulu ce sosese vreunu vasu, se cumpara cu pretiuri bune si se incarca pentru esportu. Piatia nostra a inceputu a misca puçinu, der' tote operatiunile ce se facu suntu suptu cea mai mare reserva.

(Impartirea de mila la palatu.) Cá in fiacare anu s'a impartitu in curtea palatului si Joi'a trecuta mila la o multime de seraci si neputintiosi. Impartirea s'a facutu prin oficerulu de ordonantia dupa nesce bonuri liberate de administratiunea palatului. Sum'a impartita se urca la cateva mii de franci. Vineri mai venindu o be-trana in curtea palatului, se adreseza oficerului de ordonantia cu rogaciunea, cá se i dé ceva pentru serbatori. Oficerulu 'i respunde ca s'a impartitu cu-o di mai inainte la toti, cari au cerutu prin petitiune. In acelu timpu M. S. Dóm'n'a, uitandu-se pe ferestra, observa acést'a convorbire si tramitendu iute pe cineva se afle dorinti'a be-tranei o chiamà susu si i se implinè dorinti'a din chiaru man'a Mariei Sale. „Resb.“

(Caletori'a Siahului.) Siahulu Persiei ne va face érași onóra a ne visitá. Elu era se plece spre Europ'a numai la 6 Aprile, inse a plecatu la 3 ale aceleasi luni din Teheran. Caus'a acestei plecari pripite nu e alt'a, de catu sfatuirea astrologului seu, Abdul-Gaffar-khan, fara de care Siahulu nu intreprinde nimicu insemnatu, si care a desemnatu diu'a de 3 a. c. cá o di de bunu auguru pentru a porni la drumu. Pana la Tebris Siahulu va caletori calare, ér' acolo va fi intempinat de inaltii demnitari si de consului straini in palatulu Chalaf-Pusian, care se afla intr'o padure la departare de o ora de orasiu. De óre-ce de astadata Siahulu va caletori incognito si prin urmare va trebui se platésca totu, a luat cu densulu nici mai multu nici mai puçinu de catu 25 milliòne franci bani de drumu, lucru care nu pré e de crediutu, ca-ci chiar' incognito Siahulu n'a pré fostu bunu de plata. Diferitii monarhi din Europ'a voru trebui ér' se faca onorurile acestui imperatu alu imperatorilor. „R.“

(Crinolinele) Din capital'a modeloru se anuncia urmatorea scire sensationala pentru lumea dameloru: In oficinele tainice ale Parisului, unde se creaza modele pentru tote tierile pamentului, se desfasura actualmente unu processu ce va surprinde de siguru cea mai mare parte din publiculu secululu frumosu. Crinolinele voru deveni eara potrivite pentru salonu, si-si voru serba in tómn'a viitória, cá articole de moda, reinvierea. Deja numeróse masine de cusutu desvólta o activitate mare spre a efectua din peru de calu mii de esemplare din acést'a bucata de toaleta, care isi voru face apoi turulu prin tote partile pamentului spre a crea din nou stim'a si recunoscinti'a generala productului marei natiuni, deja datu uitare. Interesantu va fi studiulu de trecere, dela mod'a actuala strimta la celualtu estremu. Ceea ce e mai caracteristicu, este ca Franci'a republicana, facundu propagand'a in favorulu crinolinului, introduce unu articolu de moda, lapadatu de imperatés'a Eugeri'a. Cum se schimba timpurile! „R. L.“

(Din „Albin'a Carpatiloru“) a aparutu dejá si volumulu III-lea, avendu urmatoriulu cuprinsu: Viéti'a lui Onufriu, romanu de Theocharu Alexi. — Pap'a Pius IX (cu portretu). — Artist'a (cu ilustratiune). — Novela si romanu, paralela de I. V. — Visu si realitate, istoria fantastica de I. P. — Balada de Al. A. Macedonschi. — Femeile din Haremu (cu illustr.) — Despre eposulu grecescu si despre Homeru, studii poporale de St. Iosifu. — Doine poporale din Ardélu de S. Fl. Marianu. — Archiducele Franciscu Carolu (cu portretu). — Cript'a familiei domnitórie in biseric'a capuciniloru din Vien'a (cu illustr.) Insemnatatea si necesitatea studiului igienicu pentru femei.

Pap'a Leo XIII (cu portretu). — El Verdugo, dupa H. de Balzac, traducere de I. P. — Regule igienice pentru primavéra. — Margaret'a regin'a Italiei (cu portretu) — Varietati: Barometru poporalu. — O serbatore in Iaponi'a. Risu printre lacrimi (cu illustr.) — Medilócele nostre de nutrimentu. — Revist'a practica de comerciu si industria. — Unu monstru de mare. — Santa Sofi'a. — Efectele frigului in regiunile polari. — O inventiune placuta pentru més'a de scrisu. — Litere de tipariu din sticla. — Celu mai mare possessoru din Americ'a. — O societate anglo-francesa. — Cafenelele in Franci'a. — Sinistrelle maritime. Ceva interesanttu despre marmora. — Datoriile catoru-va state. — Lecuire prin impunser'a albineloru. — Originea cuventului „Russu“. — Cumu s'a comunicatu turciloru tractatulu de pace. — Holteii (burlacii). — Din istori'a clopoteloru. — Parapleuele si umbrelele. — Statistica — Indreptare. — Esemplare complete se mai gasescu inca dela inceputulu anului curentu.

Sciri ultime.

Se adeverese, ca consiliulu de ministrii pentru impacarea dualistica n'a avutu nici unu resultatu. Ministrii maghiari voru calatori din nou la Vien'a pentru a finalisá impacarea — déca se va poté.

Cea mai importanta scire este, ca cabinetulu dela St. Petersburg a luat din nou initiati'a la nepociatiuni cu cabinetulu englesu in cestiunea congressului, vrendu adeca a face concessiuni mai mari, cá pana acuma. Déca se va adeveri acést'a, atunci este o dovéda, ca pederile ce se contrapunu realizarei planuriloru russesci sunt in adeveru forte insemnate. Unu telegramu dela 3 Maiu din Petersburg spune, ca pana in 5—6 dile nu se astépta nici o schimbare a situatiunei. Gorciacoff sufere greu de podagra.

Se dice, ca poporatiunea vilaetului Scutari si a Albaniei a protestatu contra aneciuniului cu Muntenegrulu. asemenea a protestatu si poporatiunea cetatii si a districtului Batum in Asia contra aneciuniului la Russi'a. Se dice, ca in urm'a staruintieloru englese turcii s'ar' fi decisu a nu predá russiloru fortaretiile Siuml'a, Varo'a si Batum ceea ce inse nu ne prea vine a crede.

Angli'a si Russi'a continua a face pregatiri extraordinarie de resbelu.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Februaru 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu A. Horsia dela romanii din comun'a Sighisior'a si 18 comune din giuru.

Diamandi I. Manole.

(Urmare.)

X. Din Mikeszásza: Alessandru Neagoe, proprietariu 5 fl., Alessandru Aureliu Neagoe 1 fl., Ioanu Silviu Neagoe 1 fl., Iuliu Victoru Neagoe 1 fl., Ladislau Basiliu Neagoe 1 fl., Olimpi'a Neagoe 50 cr., An'a Racotia 1 fl., Nitu Pista 20 cr., Michailé Comanu 20 cr. si Ilie Lupeanu 10 cr. Sum'a 11 fl.

Collectante A. Neagoe.

XI. Din Heturu: in bani sum'a de 17 fl. 20 cr. Collect. G. Suciú & G. Neagu, P. Deacu & M. Cifrea, S. Lupu & Z. Mihaiu si T. Cifrea & T. Projanu.

XII. Din Zoltanu: G. Vatasianu, preotu 1 fl., An'a Vatasianu, preotésa 5 coti panza, Diá Baciú, invetiatoriu 30 cr., Ioanu Bardasiu, jude 30 cr., An'a Cristea 20 cr., Domnic'a Baciú 1 camasia, Mari'a Bardasiu 1 lepedeu, Mari'a Bardasiu 10 cr., Nicolau Damianu 10 cr., Ioanu Babosiu 10 cr., Ioan'a Babosiu 1 lepedeu, I. Babosiu jun. 10 cr., Zachari'a Babosiu 10 cr., An'a Babosiu 1 lepedeu, George Pora 10 cr., Ioanu Bardasiu pad. 10 cr., An'a Burléa 10 cr., Dumitru Bardasiu 10 cr., An'a Tutanu 1 ismena, Mari'a Tutanu 1 cam., Glicheri'a Otietea 1 cam., Dachin'a Otietea 1 lepedeu, Mari'a Siandru 1 lepedeu, Luca Mihaiu 5 cr., Mari'a Mihaiu 1 ismena, Ioanu Gligoru 5 cr., Lazaru Miclosiu 10 cr., An'a Draghiciu 1 cam., Zoztimu Burléa 5 cr., Filimonu Bardasiu 5 cr., Catarin'a Bordanea 6 cr., George Mihaiu 5 cr. si 1 camesia, An'a Dobra 1 ismena, Domnic'a Mihaiu 1 lepedeu, Ioan'a Bardasiu 2 1/2 coti panza, Nicolae Pora 10 cr., George Albu 5 cr., George Damianu 5 cr., Vasilie Dobra 10 cr., Christin'a Mihaiu 1 sterg., An'a Pandrea 1 lepedeu, Mari'a Pandrea 1 lepedeu si cass'a comunale 3 fl. Sum'a in bani 6 fl. 41 cr., 4 camesi, 4 parecchi ismene, 8 lepedee, 7 1/2 coti pandia si 1 stergariu.

Collect. G. Vatasianu, preotu si Diá Baciú, invetiatoriu.

XIII. Din Siarosiu: An'a Chendi sen. 3 fl., An'a Chendi jun. 2 fl., Lucreti'a Bordia 1 fl., Ioanu Ciocchina 50 cr., Naftanailu Romanu 30 cr., Teodoru Albu 20 cr., Pavelu Albu 25 cr., Simionu Romanu 35 cr., Achimu Rusu 30 cr., Chirionu Marcu 15 cr., Ioanu Rusu 15 cr., Ioanu Neagoe 15 cr., Ioanu Vedislavu 10 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Ioanu Albu 10 cr., Mari'a Harhoiu 10 cr., Ioanu Albu 10 cr., Ioanu Antonu 10 cr., Siofronu Rusu 10 cr., Nicolau Vedislavu 10 cr., Andreiu Rusu 10 cr., George Rusu 10 cr., George Baila 10 cr., Simionu Siandru 10 cr., Ioanu Lungu 10 cr., Ioanu Siarcanu 10 cr., Ioanu Siandru 10 cr., George Calburénu 10 cr., Patrichie Gutia 10 cr., N. Hadia 10 cr., Mari'a Albu 20 cr., Pantilie Romanu 10 cr., Ioanu Rusu 10 cr., An'a Pecorariu 10 cr., Ioanu Cicieu 10 cr., Dumitru Hadia 10 cr., George

Siandru 10 cr., Nicolau Comanu 10 cr., Zachari'a Barbu 10 cr., Ioanu Pecorariu 10 cr., George Albu 10 cr., Dumitru Soria 10 cr., George Danu 10 cr., Stefanu Ciocchina 10 cr. si Virsavi'a Munténu 10 cr., — Mai multi casu 5 cr., la olalta 1 fl.; An'a Chendi 7 1/2 metri panza, An'a Ciocchina 5 m. p., An'a Albu 3 1/2 m. p., Antini'a Barbu 2 m. p., Mart'a Albu 3 m. p., An'a Rusu 2 5 m. p., An'a Siarcanu 2 5 m. p., Veronic'a Rusu 2 5 m. p., An'a Albu 1 50 m. p., Mari'a Siandru 1 m. p., Sineft'a Lupu 1 m. p., Mari'a Rusu 2 m. p., Samfir'a Pecorariu 1 m. p., Samfir'a Romanu 2 m. p., Ioan'a Romanu 1 5 m. p., An'a Romanu 2 m. p., Flóre Romanu 1 m. p., Flóre Pecorariu 1 m. p., An'a Pecorariu 1 m. p., An'a Romanu 1 m. p., Mari'a Ciocu 1 m. p., An'a Siandru 1 5 m. panza si Ioan'a Cicia 1 m. p. Sum'a in bani 14 fl. 75 cr., in panza 49 5 metri.

Collect. Dionisiu Chendi, preotu.

XIV. Din Nadesiu: Teodoru Danu, proprietariu 5 fl., Ioanu Dragosiu 1 fl. 50 cr., Gerasimu Lupea, preotu 1 fl., Osvár Albertu din Ciucu-mandru 1 fl., Ioanu Lutschal 50 cr., Ioanu Kramer 50 cr., Ioanu Nergesiu juu. 50 cr., Nicolau Nergesiu 50 cr., Stefanu Radu 40 cr., Vasiliu Danu 30 cr., Elen'a Gradinariu 20 cr., Vasiliu Suciú 20 cr., Stefanu Demetriu 10 cr., Nicolau Moldovanu 5 cr., Moisa Romanu 5 cr., Ioanu Demetriu 2 cr., Dela mai multi poporeni 50 cr. Sum'a in bani 12 fl. 32 cr. v. a.

Collect. G. Lupea, preotu.

XV. Din Bei'a: Sum'a in bani 5 fl. v. a. Collect. Ioane Vatasianu, preotu in Archit'a.

XVI. Din Crisiu: Ioane Ghéj'a 3 doidieceri in argintu, Zachari'a Gavrilu jun. 50 cr., Ioanu Barbu, invetidu 50 cr., Nicolau Haiducu 50 cr., Zacheiu Morariu din Sighisior'a 1 fl., Vasilie Luc'a 50 cr., Zachari'a Taropa 30 cr. Sum'a in argintu 3 doidieceri (sfanti) = 1 fl. 5 cr., in harthia 3 fl. 30 cr. La olalta 4 fl. 35 cr.

Collect. Ioanu Ghéj'a, economu.

XVII. Din Elisabetopole: N. N. 5 fl., An'a Pinciú 5 fl., V. Crisanu 1 fl. Sum'a 11 fl.

XVIII. Din Archit'a prin F. Vatasianu 3 fl.

XIX. Trentie prefacute in bani 9 fl. 60 cr.

XX. Din Danesiu: Ioanu Duma 1 fl., Ioanu Sioneriu 20 cr., An'a Sioneriu 20 cr., Iosimu Regmanu 20 cr., Ioanu Tataru 20 cr., Ioan'a Tataru 15 cr., Ilie Ghermanu 30 cr., Emanuilu Florea 10 cr., Dumitru Tilicea 20 cr., Ioan'a Tilicea 10 cr., Ioan'a Tataru 20 cr., Nicolae Ghermanu 10 cr., Vasiliu Cristea 20 cr., Nicolae Tilicea 20 cr., Ioanu Rondoleanu 10 cr., Petru Brendusiu 10 cr., Vasilie Costantinu 10 cr., Emanuilu Flórea 20 cr., Iosifu Cristea 50 cr., Ioan'a Cristea 10 cr., Petru Dopu 50 cr., Ioanu Tilicea 10 cr., Ioanu Iliovicu 20 cr., Iacobu Brendusiu 10 cr., Emanuilu Mossora 80 cr., An'a Mossora 20 cr., Ioanu Ciocchina 10 cr. Sum'a 6 fl. 45 cr.

Collect. I. Duma.

Sum'a sumeloru 201 fl. 62 cr., 2 taleri, 1 fl., 3 doidieceri si 3 lei in argintu = 8 fl. v. a.; preste totu in 209 fl. 62 cr.; spese 2 fl. 62 cr., prin urmare tramisi 207 fl., dousute siepte florini v. a.

De inchiriatu.

Cas'a din Subarbiulu Scheiu strad'a mare sub Nr. 1392 constatatória din 4. odai, bucataria, pimentia, podu, siopronu pentru cara, grajdu, se va inchiria prin licitatiune pe 3 ani del'a St. Mihaiulu 1878 incolo.

Licitatiunea se va tiené in 7/19 Maiu 1878 inainte de ameadu la 10 óre in cas'a din curtea bisericeii Sf. Nicolae in Subarbiulu Scheiu si conditiunile se potu ceti la curatorulu Ioane A. Navrea suburb. Scheiu. 1—3

Nr. 3968—1878.

3—3

Publicatiune.

Conformu impartasirei dela 24 l. c. Nr. 3478, ce s'a primitu dela prea onoratulu domnu subprefectu Iuliu de Roll, a isbucnitu cium'a de vite (pest'a bovina) in Selimbru (Schellenberg), comitatulu Sibiiului, si in urm'a acést'a tégulu mare, care era se se tiena la 3 Maiu in Sibiiu, s'a opritu din partea Escelentiei Sale domnului ministru de interne.

Ceea ce prin acést'a se aduce la cunoscenti'a publica.

Brasiovu, 25 Aprile 1878.

Magistratulu orasiului.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 3 Maiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.40	Oblig. rurali ungare . . .	79.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	64.35	„ „ Banat-Timis. . .	78.—
Losurile din 1860 . . .	111.50	„ „ transilvane. . .	—
Actiunile bancei nation. . .	791.—	„ „ croato-slav. . .	79.70
„ instit. de creditu . . .	202.85	Argintulu in marfuri . . .	106.60
Londr'a. 3 luni. . .	123.10	Galbini imperatesci . . .	5.80 1/2
		Napoleond'ori . . .	9.85 1/2
		Marci 100 imp. germ. . .	60.70

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gótt si fiu Henriu.